

PROCEDURA DIAGNOZY PRZEDSZKOLNEJ

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. nr 95 poz. 425 - art.22a)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356) z późn. zm. (Dz.U. 2018 poz. 1679)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków (Dz.U. 2019 poz. 1700)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków (Dz.U. 2019 poz. 1780)

Cel główny diagnozy przedszkolnej:

Diagnoza przedszkolna musi objąć wszystkie dzieci kończące w danym roku pięć lat i dzieci sześćioletnie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, zadaniem nauczycieli jest prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji.

Cele diagnozy oceny gotowości szkolnej:

1. Zgodnie z podstawą programową zadaniem nauczycieli wszystkich dzieci z grup pięcioletków i sześciolatek objętych wychowaniem przedszkolnym, jest prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie swoich obserwacji.
2. Z początkiem roku szkolnego poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie I szkoły podstawowej (w październiku – listopadzie) należy przeprowadzić analizę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza wstępna przedszkolna).
3. W oparciu o zgromadzone wyniki diagnozy wstępnej przedszkolnej nauczyciel oddziału przedszkolnego ma opracować i zrealizować indywidualny dla każdego dziecka program wspomaganie i korygowania jego rozwoju. Celem takiej analizy jest także zgromadzenie informacji, które po przekazaniu rodzicom (przekazanie diagnozy z wynikami) mają im pomóc w poznaniu stanu gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej, aby mogli je wspomagać w osiągnięciu tej gotowości, odpowiednio do ich potrzeb.
4. Diagnozę z wynikami i indywidualny program wspomaganie i korygowania rozwoju dziecka należy wydać zarówno rodzicom dzieci sześciolatków, jak i dzieci pięcioletków (do końca listopada).
5. Następnie w marcu, nauczyciel ma przeprowadzić kolejną diagnozę właściwą przedszkolną, której wynik posłuży nauczycielom oddziałów przedszkolnych przy sporządzaniu informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej, gdyż zgodnie z § 3 ust. 6 - 8 i § 4 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2019r. w sprawie świadectw, dyplomów i innych druków (Dz.U. 2019 poz. 1700) wydają rodzicom dziecka objętego wychowaniem przedszkolnym informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej.
6. Powyższą informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej wydaje się w terminie do końca kwietnia roku szkolnego, w którym dziecko ma obowiązek lub może rozpocząć naukę w szkole podstawowej.
7. Informacja ta powinna być wydana rodzicom dzieci sześciolatków. Szkoła prowadzi ewidencje wydanych informacji rodzicom.

8. Rodzice otrzymują tę informację i decydują o przekazaniu jej szkole, w której dziecko rozpocznie naukę, jeśli uznają, że zawarte w niej uwagi mogą pomóc w dalszej pracy z dzieckiem oraz wspomaganie jego rozwoju. Natomiast szkoła nie ma prawa żądać od rodziców udostępnienia informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej.

9. W szczególnych przypadkach diagnoza może pomóc pracownikom poradni psychologiczno – pedagogicznej w pogłębionej diagnozie związanej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Nauczyciel, już przy wyborze programu wychowania przedszkolnego, powinien ten wybór powiązać z potrzebami grupy przedszkolnej oraz indywidualnymi potrzebami dzieci, a także z koniecznością przygotowania ich do nauki szkolnej.

10. Diagnoza powinna prowadzić do konstruowania indywidualnych programów wspomaganie i korygowania rozwoju dla dzieci, które tego wymagają. W ramach tych programów nauczyciel – m. in. – prowadzi zajęcia indywidualne, a następnie przeprowadza ostateczną diagnozę i przygotowuje informację o stanie gotowości szkolnej każdego dziecka.

Wybór programu i narzędzi diagnozy

1. Diagnoza, jej narzędzia i metody powinny być nierozzerwalnie związane z programem wychowania przedszkolnego, który nauczyciel przedstawia dyrektorowi do zatwierdzenia. Możliwe jest zastosowanie własnych narzędzi lub innych, które nauczycielowi wydadzą się najbardziej odpowiednie. Należy jednak ten fakt zaznaczyć we wniosku o dopuszczenie programu – jako modyfikację programu wybranego do realizacji.

2. Dyrektor, dopuszczając program do realizacji, musi mieć pewność, że program spełnia wymagania zawarte w podstawie programowej, a więc zawiera też informację o sposobie diagnozy.

Diagnoza przedszkolna musi objąć wszystkie dzieci 5- letnie oraz dzieci 6- letnie, w tym w oddziałach przedszkolnych przy szkole podstawowej.

Prowadzenie obserwacji, w tym dokonanie diagnozy pedagogicznej, jest zadaniem nauczyciela prowadzącego grupę. W założeniu diagnozy pedagogicznej musi dokonać osoba znająca dziecko całościowo:

- jego mocne i słabe strony,

- jego sytuację domową,

- obserwująca dziecko w różnych sytuacjach, płaszczyznach działania, w rozmaitych relacjach, a także – co jest istotne u małego dziecka - w różnej kondycji fizyczno – psychicznej.

Dlatego niedopuszczalne jest, aby diagnozę dokonywały osoby z zewnątrz. Oczywiście nauczyciel może posiłkować się opinią i zdaniem pedagoga i logopedy, współpracujących na co dzień z oddziałem przedszkolnym, jednak to wychowawca jest ostatecznym autorem diagnozy i nierozzerwalnie powiązanego z nim indywidualnego programu pracy z dzieckiem.

Skonstruowanie indywidualnych programów wspomagania i korygowania rozwoju.

Na podstawie wyników diagnozy wstępnej przedszkolnej, nauczyciel oddziału przedszkolnego ma opracować i zrealizować indywidualny dla każdego dziecka, które wymaga takiego rodzaju pomocy, program wspomagania i korygowania rozwoju.

Program wspomagania i korygowania rozwoju powinien zawierać:

- informację o obszarach, które wymagają wspomagania, formach pracy,
- przykłady konkretnych ćwiczeń z dzieckiem,
- harmonogram pracy,
- cel, do którego – współpracując – nauczyciel z dzieckiem i rodzicami zmierzają.

Program wspomagania i korygowania rozwoju, powinien być realizowany w trakcie zajęć indywidualnych w oddziale przedszkolnym – w czasie do dyspozycji nauczyciela lub w sytuacjach inspirujących dziecko do działania i pracy. Rodzice powinni na bieżąco być informowani o postępach dziecka.

Ostateczna diagnoza i przygotowanie informacji o stanie gotowości szkolnej

Po zakończeniu realizacji programów wspomagających (przed końcem kwietnia) dokonuje się ostatecznej analizy i przekazuje rodzicom „Informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej”. Rodzice mogą zdecydować o przekazaniu jej szkole, w której dziecko rozpocznie naukę, jeśli uznają, że zawarte w niej uwagi mogą pomóc w dalszej pracy z dzieckiem oraz wspomaganie jego rozwoju.

Informacja nie jest świadectwem ukończenia oddziału przedszkolnego. Jest ona jedynie podsumowaniem pracy z dzieckiem, opisującym opanowanie przez nie podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Wskazuje również obszary, w których dziecko potrzebuje

wsparcia na kolejnym etapie kształcenia ze względu na swoje zdolności lub problemy.

Rodzice a procedura diagnozy

Należy pamiętać, że w zaleceniach rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, wyraźnie określony jest obowiązek ścisłego informowania rodziców o postępach jego dziecka w oddziale przedszkolnym. Do zadań nauczyciela należą:

- systematycznie informować o zadaniach wychowawczych i kształcących realizowanych w oddziale przedszkolnym,
- włączać rodziców do kształtowania u dziecka określonych wiadomości i umiejętności,
- zachęcać rodziców do współdecydowania w sprawach oddziału przedszkolnego,
- informować rodziców o sukcesach i kłopotach ich dzieci, a także włączać ich do wspierania osiągnięć rozwojowych dzieci i łagodzenia trudności, na jakie natrafiają,
- przekazywać wyniki dokonanych obserwacji, po to aby pomóc rodzicom w uzyskaniu wiedzy o tym, jak funkcjonuje ich dziecko w określonych warunkach.

Obowiązuje pisemne potwierdzenie przez rodziców otrzymywanych informacji według formularza rejestru odbioru. Dla nauczyciela to dowód realizacji jego podstawowych zadań.

Załączniki:

1. Karty obserwacji pięciolatka
2. Arkusz wyników obserwacji pięciolatka
3. Diagnoza dojrzałości szkolnej – karty
4. Arkusz wyników diagnozy dojrzałości szkolnej
5. Profilogram wyników
6. Indywidualny program wspomaganie i korygowania rozwoju dziecka
7. Wzór druku MEN – I/74 – Informacja o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole